

2026/89

15.1.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2026/89

(2026. gada 14. janvāris),

ar ko liedz atjaunot atļauju kūpināšanas aromatizētājekstraktu 2b0001 saturošu preparātu lietot par suņu un kaķu barības piedevu un atceļ Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1076/2014

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1831/2003 (2003. gada 22. septembris) par dzīvnieku ēdināšanā lietotām piedevām ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

tā kā:

- (1) Regula (EK) Nr. 1831/2003 noteic, ka piedevu lietošanai dzīvnieku ēdināšanā ir vajadzīga atļauja, un paredz šādas atļaujas piešķiršanas vai liegšanas pamatojumu un kārtību.
- (2) Ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1076/2014 ⁽²⁾ preparātu, kas satur kūpināšanas aromatizētājekstraktu 2b0001, uz 10 gadiem atļāva lietot par suņu un kaķu barības piedevu.
- (3) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1831/2003 14. panta 1. punktu ir iesniegts pieteikums, kurā lūgts atjaunot atļauju kūpināšanas aromatizētājekstraktu 2b0001 saturošu preparātu lietot par suņu un kaķu barības piedevu, to klasificējot piedevu kategorijā “organoleptiskās piedevas” un funkcionālajā grupā “aromatizējošas sastāvdaļas”. Šajā pieteikumā bija ietverts priekšlikums grozīt sākotnējās atļaujas nosacījumus, izdarot izmaiņas specifikācijās. Izmaiņas ietver karbonilsavienojumu līmeņa un fenolu minimālā līmeņa samazināšanu. Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka karbonilsavienojumu koncentrācijas diapazona atšķirība nav saistīta ar izmaiņām piedevas ražošanas procesā, bet gan ar atšķirībām to analīžu veikšanā, kuru pamatā ir karbonilu reakcija ar hidroksilamīnu. Minētajam pieteikumam ir pievienotas Regulas (EK) Nr. 1831/2003 7. panta 3. punktā prasītās ziņas un dokumenti.
- (4) Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. panta 1. punkts paredz, ka barības piedevas atļaujas pieteikuma iesniedzējam ir saskaņā ar minētās regulas 7. pantā minētajiem īstenošanas noteikumiem pienācīgi un pietiekami jāpierāda, ka minētās regulas 5. panta 2. un 3. punktā noteiktie atļaujas piešķiršanas nosacījumi ir izpildīti. Attiecībā uz atļaujas atjaunošanas pieteikumu Komisijas Regulā (EK) Nr. 429/2008 ⁽³⁾ konkrēti noteikts, ka pieteikuma iesniedzējam jāiesniedz pierādījumi, ka, ņemot vērā pašreizējās zinātnes atziņas, piedeva apstiprinātajos lietošanas apstākļos joprojām ir droša mērķsugām, patērētājiem, darbiniekiem un videi.
- (5) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde (“Iestāde”) 2024. gada 18. septembra atzinumā ⁽⁴⁾ secināja, ka pieteikuma iesniedzējs ir sniedzis datus, kas liecina, ka pašlaik tirgū laistā piedeva pašreizējās atļaujas specifikācijām atbilst tikai nepilnīgi. Iestāde norādīja, ka pastāv neatbilstības starp gaistošo komponentu analītiskajiem datiem, kas iesniegti piedevas atļaujas atjaunošanas nolūkiem, un datiem, ko pieteikuma iesniedzējs sniedzis iepriekšējās novērtēšanas

⁽¹⁾ OV L 268, 18.10.2003., 29. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2003/1831/oj>.

⁽²⁾ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1076/2014 (2014. gada 13. oktobris) par atļauju izmantot preparātu, kas satur kūpināšanas aromatizētājekstraktu 2b0001, par barības piedevu suņiem un kaķiem (OV L 296, 14.10.2014., 19. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/1076/oj).

⁽³⁾ Komisijas Regula (EK) Nr. 429/2008 (2008. gada 25. aprīlis), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, lai piemērotu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1831/2003 attiecībā uz pieteikumu sagatavošanu un noformēšanu un barības piedevu novērtēšanu un apstiprināšanu (OV L 133, 22.5.2008., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/429/oj>).

⁽⁴⁾ EFSA Journal, 22(10), e9030. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2024.9030>.

laikā. Turklāt Iestāde nevarēja paust pārliecinošus apsvērumus par jaunajām ierosinātajām specifikācijām un piedevas sastāvu, jo jauni analītiskie dati netika iesniegti un izvērtēti. Iestāde nevarēja izdarīt secinājumus par piedevas nekaitīgumu kaķiem un suņiem, ņemot vērā, ka tā satur benzofurānu un stirolu – vielas, kas var radīt bažas par genotoksicitāti –, un ka viss maisījums rada potenciālas bažas par genotoksicitāti. Šajā sakarā Iestāde atzinumā norādīja, ka piekrīt līdzīgam rezultātam, kas uz tās pašas genotoksicitātes datu kopas pamata gūts Iestādes Pārtikas piedevu un aromatizētāju ekspertu grupas ⁽⁷⁾ veiktajā genotoksicitātes novērtējumā par tā paša kūpināšanas aromatizētājestrakta izmantošanu pārtikā, kurš ietilpst preparātā, par ko sagatavots 2024. gada 18. septembra atzinums, kā pamatā, jānorāda, bija atjaunināta Iestādes pieeja ķīmisko maisījumu genotoksicitātes izvērtēšanā. Iestāde arī secināja, ka minētā piedeva būtu jāuzskata par ādas un acu kairinātāju un par ādas un elpceļu sensibilizatoru. Tā arī secināja, ka joprojām nav skaidrības par benzofurāna, stirola un atsevišķu maisījuma neidentificētajās gaistošajās un negaistošajās frakcijās esošo vielu genotoksisko potenciālu, un tādēļ, rīkojoties ar piedevu, neaizsargāti lietotāji var tikt eksponēti potenciāli genotoksiskām vielām; tāpēc, lai samazinātu risku, lietotāju eksponētība būtu jāsamazina līdz minimumam.

- (6) No Iestādes 2024. gada 18. septembra atzinuma izriet, ka pieteikuma iesniedzējs nav pienācīgi un pietiekami pierādījis, ka kūpināšanas aromatizētājestrakts 2b0001 joprojām ir drošs kaķiem un suņiem.
- (7) ņemot vērā iepriekš izklāstīto, kūpināšanas aromatizētājestraktu 2b0001 saturošais preparāts neatbilst Regulas (EK) Nr. 1831/2003 5. pantā paredzētajiem atļaujas atjaunošanas nosacījumiem. Attiecībā uz tā paša kūpināšanas aromatizētājestrakta lietošanu pārtikā, ņemot vērā Iestādes 2023. gada 28. septembra atzinumu, ar Komisijas Īstenošanas lēmumu (ES) 2024/2072 ⁽⁸⁾ šā produkta atļaujas atjaunošana ir atteikta. Attiecībā uz kūpināšanas aromatizētājestraktu 2b0001 saturoša preparāta lietošanu par barības piedevu – tā ir paredzēta ilgdzīvojošiem dzīvniekiem, tāpēc Iestādes 2024. gada 18. septembra atzinumā konstatētās potenciālās bažas par genotoksicitāti ir vēl nozīmīgākas. Pirmkārt, ilgdzīvojoši dzīvnieki ir vairāk eksponēti mutagēnām vielām, kas ģenētiskas izmaiņas ar nopietnu ietekmi uz veselību var izraisīt pat zemā ekspozīcijas līmenī. Otrkārt, paredzams, ka ilgdzīvojošo mērkdzīvnieku eksponētība piedevai būs lielāka nekā patērētāju eksponētība pārtikas produktiem, jo kaķu un suņu uzturs visu mūžu vai ilgākos dzīves periodos kopumā nav tik daudzveidīgs, savukārt dažādu pārtikas produktu patērētāji šai piedevai tiktu eksponēti tikai laiku pa laikam. Tāpēc atjaunot atļauju attiecībā uz suņiem un kaķiem lietot preparātu, kas satur kūpināšanas aromatizētājestraktu 2b0001 un kas pieder pie kategorijas “organoleptiskās piedevas” un funkcionālās grupas “aromatizējošās sastāvdaļas”, būtu jālīdz.
- (8) Tāpēc kūpināšanas aromatizētājestraktu 2b0001 saturošais preparāts kā barības piedeva un to saturoša barība būtu pēc iespējas drīzāk jāņem no tirgus, ciktāl tas attiecas uz lietošanu suņiem un kaķiem. Tomēr šo līdzekļu pašreizējo krājumu izņemšanai no tirgus būtu jāatvēl noteikts laiks, lai operatori spētu pienācīgi izpildīt izņemšanas pienākumu.
- (9) ņemot vērā, ka tiek liegts atjaunot atļauju kūpināšanas aromatizētājestraktu 2b0001 saturošu preparātu lietot par suņu un kaķu barības piedevu, Īstenošanas regula (ES) Nr. 1076/2014 būtu jāatceļ.
- (10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

⁽⁷⁾ 2023. gada 28. septembrī pieņemts zinātnisks atzinums par atļaujas atjaunošanu *Scansmoke SEF7525* (SF-004) lietot par kūpināšanas aromatizētāju pirmapstrādes produktu. *EFSA Journal*, 21(11), 1–50. <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8366>.

⁽⁸⁾ Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2024/2072 (2024. gada 31. jūlijs), ar ko atteic atjaunot atļauju līdzekli *Scansmoke SEF 7525* (SF-004) izmantot par kūpināšanas aromatizētāju pirmapstrādes produktu (OV L, 2024/2072, 1.8.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/2072/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Liegums atjaunot atļauju

Atjaunot atļauju attiecībā uz suņiem un kaķiem lietot kūpināšanas aromatizētājekstraktu 2b0001 saturošu preparātu par dzīvnieku barības piedevu, kas pieder pie kategorijas "organoleptiskās piedevas" un funkcionālās grupas "aromatizējošas sastāvdaļas", tiek liegts.

2. pants

Īstenošanas regulas (ES) Nr. 1076/2014 atcelšana

Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1076/2014 atceļ.

3. pants

Izņemšana no tirgus

1. Esošos 1. pantā minētās suņiem un kaķiem paredzētās piedevas un to saturošu premiksu krājumus no tirgus izņem līdz 2026. gada 4. maijam.
2. Tādas barības sastāvdaļas un barības maisījumus, kuri, izmantojot 1. punktā minēto piedevu vai premiksus, ražoti pirms 2026. gada 4. maija un kuri paredzēti suņiem un kaķiem, no tirgus izņem līdz 2026. gada 4. augustam.

4. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2026. gada 14. janvārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN